

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 85/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. februára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti D., s. r. o., K., zastúpenej JUDr. J. P., pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice I č. k. 31 K/62/2011-47 z 9. novembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti D., s. r. o., **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. januára 2012 doručená sťažnosť spoločnosti D., s. r. o., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej JUDr. J. P., pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 31 K/62/2011-47 z 9. novembra 2011 o návrhu na vyhlásenie konkurzu.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla:

„... Sťažovateľ, D., s. r. o., podal osobne dňa 27. 10. 2011 návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka, Mestský bytový podnik, obecný podnik Č. Č..

Dňa 22. 11. 2011 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie Okresného súdu Košice I zo dňa 09. 11. 2011, sp. zn. 31 K/62/2011, v ktorom súd rozhodol tak, že návrh odmietol.

V odôvodnení predmetného uznesenia súd uviedol, že po preskúmaní návrhu zistil, že sťažovateľ k návrhu nepripojil listiny, ktoré preukazujú, že v zmysle ustanovenia § 11 ods. 3 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii bol dlžník písomne vyzvaný na zaplatenie. Zároveň súd uviedol, že sťažovateľom predložené listinné dôkazy a to kópie Upovedomení o začatí exekúcie, nepovažuje za dôkazy, ktoré by zároveň preukázali tú skutočnosť, že došlo k ich doručeniu. Keďže sťažovateľ nepredložil iné listinné dôkazy, ktoré by preukázali skutočnosť, že dlžník bol veriteľmi označenými v návrhu na vyhlásenie konkurzu, ktorí disponujú pohľadávkami voči dlžníkovi, písomne vyzvaný na ich zaplatenie, návrh odmietol.

Súčasťou vyššie uvádzaného uznesenia je aj poučenie súdu o neprípustnosti odvolania.“

Podľa názoru sťažovateľky okresný súd uznesením č. k. 31 K/62/2011-47 z 9. novembra 2011 porušil jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že nevyhlásil konkurz na majetok Mestský bytový podnik, obecný podnik Č., Č., aj napriek tomu, že boli splnené všetky podmienky na jeho vyhlásenie. Sťažovateľka považuje uznesenie okresného súdu za arbitrárne a podľa jej názoru okresný súd predmetné uznesenie aj nedostatočne odôvodnil.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Právo sťažovateľa domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva v konaní pred súdmi Slovenskej republiky zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 vety 1. Dohovoru - uznesením

Okresného súdu Košice I, sp. zn. 31 K/62/2011, zo dňa 09. 11. 2011 a konaním, ktoré mu predchádzalo, boli porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi, D., s. r. o., finančné zadosťučinenie vo výške 1 Euro.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením

bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať aj takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (III. ÚS 175/03).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v... čl. 44 až 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 11 ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom do 31. decembra 2011 (ďalej len „ZKR“) veriteľ je oprávnený podať návrh na vyhlásenie konkurzu, ak môže odôvodnene predpokladať platobnú neschopnosť svojho dlžníka. Platobnú neschopnosť dlžníka možno odôvodnene predpokladať vtedy, ak je dlžník viac ako 30 dní v omeškaní s plnením aspoň dvoch peňažných záväzkov viac ako jednému veriteľovi a bol jedným z týchto veriteľov písomne vyzvaný na zaplatenie.

Podľa § 12 ods. 2 ZKR v znení platnom do 31. decembra 2011 návrh veriteľa na vyhlásenie konkurzu musí obsahovať aj skutočnosti, z ktorých veriteľovi vyplýva oprávnenie podať návrh a ktoré odôvodňujú platobnú neschopnosť dlžníka; k návrhu je veriteľ povinný pripojiť listiny, ktoré preukazujú pohľadávku, ktorá mu zakladá oprávnenie podať návrh, a ktoré odôvodňujú platobnú neschopnosť dlžníka. Pohľadávka veriteľa, ktorý

podáva návrh, sa považuje za preukázanú, ak je uznaná dlžníkom na listine s úradne osvedčeným podpisom dlžníka alebo doložená právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu. Návrh je veriteľ povinný podať v dvoch rovnopisoch spolu s prílohami.

Podľa § 14 ods. 2 ZKR v znení platnom do 31. decembra 2011 súd nevyzýva navrhovateľa na opravu ani doplnenie neúplného alebo nesprávneho návrhu na vyhlásenie konkurzu. Súd návrh veriteľa na vyhlásenie konkurzu pred začatím konkurzného konania dlžníkovi nedoručuje ani dlžníka nevyzýva, aby sa k návrhu na vyhlásenie konkurzu vyjadril.

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

Ťažiskovým dôvodom, pre ktorý považuje sťažovateľka namietané uznesenie okresného súdu č. k. 31 K/62/2011-47 z 9. novembra 2011 za ústavne nekonformné, je to, že podľa názoru sťažovateľky uznesenie okresného súdu má arbitrárny charakter z dôvodu, že okresný súd odmietol návrh na vyhlásenie konkurzu proti dlžníkovi Mestský bytový podnik, obecný podnik Č., z dôvodu, že neboli k návrhu pripojené všetky listiny potrebné na vyhlásenie konkurzu, pričom podľa názoru sťažovateľky všetky listiny, ktoré sa mali doložiť k návrhu, sťažovateľka pripojila k návrhu na vyhlásenie konkurzu.

Ústavný súd preskúmal uznesenie okresného súdu č. k. 31 K/62/2011-47 z 9. novembra 2011 a zistil, že námietky sťažovateľky nie sú opodstatnené. V danom prípade okresný súd rozhodujúc o návrhu na vyhlásenie konkurzu vyslovil svoj právny názor a riadne aj vysvetlil dôvody svojho rozhodnutia, prečo odmietol návrh na vyhlásenie konkurzu.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia č. k. 31 K/62/2011-47 z 9. novembra 2011 okrem iného uviedol:

„... Po preskúmaní návrhu súd zistil, že navrhovateľ k návrhu nepripojil listiny, ktoré preukazujú, že v zmysle ust. § 11 ods. 3 ZKR bol dlžník vyššie uvedenými veriteľmi ktorí

disponujú pohľadávkami voči dlžníkovi písomne vyzvaný na ich zaplatenie. Navrhovateľom predložené listinné dôkazy a to kópie upovedomení o začatí exekúcie, súd nepovažuje za dôkazy, ktoré preukazujú zároveň skutočnosť, že došlo k ich doručeniu. Navrhovateľ nepredložil iné listinné dôkazy, ktoré by preukázali skutočnosť, že dlžník bol veriteľmi označenými v návrhu na vyhlásenie konkurzu, ktorí disponujú pohľadávkami voči dlžníkovi písomne vyzvaný na ich zaplatenie...“

Po preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu ústavný súd konštatuje, že jeho odôvodnenie je dostatočné a zrozumiteľné. Okresný súd podľa názoru ústavného súdu dostačujúco vysvetlil, prečo odmietol návrh na vyhlásenie konkurzu, pričom jeho závery možno považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné. Ústavný súd konštatuje, že odmietnutie návrhu na vyhlásenie konkurzu z dôvodu, že podľa § 11 ods. 3 ZKR sťažovateľkou neboli doložené listinné dôkazy, ktoré by preukázali skutočnosť, že dlžník bol veriteľmi označenými v návrhu na vyhlásenie konkurzu, ktorí majú pohľadávky voči dlžníkovi, písomne vyzvaný na ich zaplatenie, neporušuje základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K námietke nevysporiadania sa so skutočnosťami uvádzanými sťažovateľkou v jej sťažnosti ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Pretože namietané rozhodnutie okresného súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy

a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru okresného súdu.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom okresného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. V konečnom dôsledku ústavný súd nie je opravným súdom skutkových omylov a právnych názorov všeobecného súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecného súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Podľa názoru ústavného súdu predmetná interpretácia týchto právnych predpisov okresným súdom takéto nedostatky nevykazuje.

S poukazom na to, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. februára 2012